

Echte SUPERHELDEN?

EXCLUSIEF!
COVER
STORY
EXCLUSIEF!

LIEFDADIGHEID: WAAROM CELEBS ER DOL OP ZIJN

Ze geven gul, staan in de rij om ambassadeur van een goed doel te worden en vragen de wereld om aandacht voor allerlei onrecht. Maar hoe onbaatzuchtig zijn de sterren nou echt?

TEKST CLAUDIA WITTEVEEN // FOTOGRAFIE GETTY IMAGES

Ze zijn rijk en invloedrijk, en willen daar graag iets mee doen. Geen wonder dat sterren massaal hun weg vinden naar de meest uiteenlopende goede doelen. Maar hoewel ze ongetwijfeld allemaal met de

beste bedoelingen beginnen, pakt zo'n samenwerking niet altijd even lekker uit. Zeker niet als blijkt dat er een aardig zakcentje te verdienen is in de filantropische sector. Gevolg: waar de een uitblinkt in altruïsme, overwint bij de ander de hebzucht.

THE GOOD GUYS

„Het jaar 2015 was het warmste jaar ooit. Voor *The Revenant* moesten we het zuidelijkste puntje van de planeet opzoeken om sneeuw te vinden. Klimaatverandering is echt, het gebeurt nu en is de grootste bedreiging van ons ras. We moeten ons er samen tegen verzetten en stoppen met ons uitstelgedrag.” Leonardo DiCaprio had blijkbaar meer op zijn mind dan het gouden mannetje alleen toen hij in februari eindelijk zijn eerste Oscar won. En dat is eigenlijk wel logisch ook, aangezien hij vredesambassadeur is van de Verenigde Naties op het gebied van klimaatverandering. Leo rijdt in elektrische auto's en heeft een huis vol zonnepanelen. Natuurlijk pakt hij een podium voor vele tientallen miljoenen mensen om zijn best te doen voor zijn goede doel. Hij is verre van de enige A-lister die zijn roem met veel succes inzet om de wereld te verbeteren. Andere beroemde goededoelensrijders zijn bijvoorbeeld Oprah (die met haar Oprah Winfrey Foundation arme, maar talentvolle Zuid-Afrikaanse meisjes van scholing voorziet), Elton John (aids), Sean Penn (Haïti), Paul McCartney (PETA), Lady Gaga (pesten) en Bono (armoede en aids). Stuk voor stuk steken ze een groot deel van hun (aanzienlijke) privévermogen in de zakken van hun favoriete fondsen. Of ze starten, net als

Oprah en Gaga, zelf een foundation. Zo begonnen Brad Pitt en Angelina Jolie in 2006 de Jolie-Pitt Foundation die onder meer Artsen Zonder Grenzen

▼ Angelina Jolie is al jaren ambassadeur voor vluchtelingenorganisatie UNHCR. Oprah maakt zich sterk voor scholing van Zuid-Afrikaanse meisjes.

GOED BEZIG JULLIE! Leo, Oprah, Elton, Sean, Angie en Brad, Paul, Lady Gaga, Bono

steunt. Een klapper, want Brad en Angie pompten al het geld dat ze kregen voor babyfoto's van dochter Shiloh (2006), tweeling Vivienne en Knox (2008) en hun bruiloft (2014) rechtstreeks in hun eigen goede doel. Het ging om 24 miljoen dollar. George Clooney (die in 2008 het project Not On Our Watch begon met *Oceans*-collega's Matt Damon, Don Cheadle en Brad Pitt) gaf in zijn carrière eenzelfde bedrag weg en steunde volgens de laatste telling maar liefst veertig goede doelen. Samen met zijn A-listvrienden zorgde hij ervoor dat gul geven in Hollywood hipper dan ooit werd.

BATMAN OF TOCH SUPERMAN?

In *Batman v Superman: Dawn of Justice* nemen de superhelden het tegen elkaar op in een strijd om goed en kwaad. In het echt hoeven Ben Affleck en Henry Cavill niet meer te bewijzen aan welke kant ze staan: zij geven allebei gul aan goede doelen. Henry steunt actief twee goede doelen. De eerste is het Royal Marines Charitable Trust Fund. Een doel met een persoonlijk tintje, want Henry's broer Niki Cavill is marinier. Daarnaast steunt de Brit de Durrell Wildlife Conservation Trust, waar hij zich specifiek inzet voor de gorilla's.

Ben Affleck staat te boek als een van de allergrootste do-gooders van Hollywood. Hij startte in 2010 het Eastern Congo Initiative, waarmee hij steun geeft aan het arme land. Dat ligt hem duidelijk aan het hart: sinds hij er in 2007 voor het eerst kwam, is hij zeker negen keer terug geweest. In de tussentijd vond hij ook nog de tijd om andere goede doelen te steunen, zoals Feeding America (voedselbanken) en de Stay Close-campagne, die families aanmoedigt om de banden aan te halen met familieleden uit de LGBT-gemeenschap (Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender).

NIET (HELEMAAL) ZUIVER: Lance, Madonna, Wyclef, Kim en Kanye

THE BAD GUYS

Toch is het niet al goud wat er blinkt in het celebrity-geefwereldje. Het lijntje tussen good guy en bad guy blijkt flinterdun. Want als je gul geeft én ook nog iets voor jezelf achterhoudt, waar sta je dan? Hollywood ligt bezaaid met verhalen over sterren die wel graag zelf iets over wilden houden aan hun liefdadigheid. Kim Kardashian bijvoorbeeld, die in 2013 een deel van haar garderobe op eBay knalde om geld in te zamelen voor slachtoffers van de tyfoon in de Filipijnen. Uiteindelijk bleek dat ze maar tien procent van de opbrengsten doneerde, en de rest hield voor, nou ja, nieuwe kleren. Madonna kwam onder vuur te liggen toen bleek dat haar Raising Malawi-fonds voor een van de boardmembers (nota bene het vriendje van Madonna's trainer) de huur betaalde, evenals een auto met chauffeur en zijn lidmaatschap bij de golfclub. Wyclef Jean bleek met zijn stichting Yéle Haiti zestien miljoen te hebben ingezameld, maar gaf daarvan slechts vijf miljoen daadwerkelijk uit aan hulp. Wel betaalde hij zichzelf 100.000 dollar om op te treden op zijn eigen fundraiser. Kanye West betaalde zichzelf voor zover bekend geen cent van de 570.000 dollar die hij inzamelde in het korte bestaan van The Kanye West Foundation, maar keerde ook niets uit aan mensen in nood. Het geld ging volledig op aan 'administratiekosten'. En dan was Lance Armstrong er nog met zijn goede doel Livestrong. In 2011 kwam er 103 miljoen binnen en werd er vijf miljoen uitgekeerd. Het leidde tot een rechtszaak van donateurs, die uiteindelijk buiten de rechtbank werd geschikt.

DE REPUTATIEMANAGER

Aan het steunen van een goed doel zitten blijkbaar nogal wat haken en ogen. Daarom is het voor een beetje celebrity inmiddels gesneden koek om naast een boekhouder en een manager ook een mannetje te hebben dat ze helpt bij het vinden van geschikte goede doelen om te steunen. In Nederland is Bart Maussen (van de Dutch Reputation Management Group) zo'n reputatiemanager. Hij werkt al jaren nauw samen met verschillende BN'ers (van wie hij overigens geen namen mag noemen) aan hun imago, ook als het gaat om het steunen van goede doelen. Op de vraag of ze dat niet stie-

▲ Marco Borsato: sinds 1998 War Child-icoon.

▲ Doutzen zet zich in voor hiv-preventie.

GOED DOEN in Nederland

kem allemaal ook een beetje voor de goede pr doen, antwoordt hij helder: „Er is bijna altijd sprake van een andere motivatie om een goed doel te steunen dan het steunen van dat doel alleen. Zeker in Nederland, want bekende Nederlanders hebben niet per se zo veel geld als mensen denken, en moeten vaak echt rondkomen van het schnabbelcircuit. Een goed doel steunen levert publiciteit op, en publiciteit zorgt voor meer opdrachten.” Het mes snijdt aan twee kanten, kortom. Niet alleen onder de sterren trouwens. „Iedereen die een goed doel steunt, zegt dat hij dit doet om anderen te helpen”, zegt filantropie-expert Pamala Wiepking van de Erasmus Universiteit. „Maar er is altijd ook sprake van eigenbelang. En dat mag ook. Geven is nooit helemaal onbaatzuchtig. Op z'n allerminst geeft het je een positief gevoel over jezelf. In het geval van celebrity's spelen reputatie en zelfbeeld een extra grote rol. Nee zeggen is moeilijker in de spotlights. Als je dat wel doet, is dat lastig voor zowel zelfbeeld als reputatie.”

OP DE PAYROLL

En voor de portemonnee. Want hier tekent zich een groot verschil af tussen de sterren en het klootjesvolk: voor die eerste groep kan filantropie ook gewoon keiharde dollars of euro's opleveren. „Er bestaan heel veel betaalde ambassadeurs”, aldus Maussen. „Die staan gewoon op de payroll bij een stichting. Sommige mensen vinden het een belediging als je ze geld biedt. Maar het is ook gewoon een zakelijke overeenkomst die doelen heel veel oplevert. Ik denk dat er in Nederland in ongeveer veertig procent van de gevallen sprake is van een vergoeding, of dat nou een onkostenvergoeding of een salaris is. Internationaal is dat nog veel gangbaarder. Logisch ook: een Brad Pitt en Angelina Jolie hoeven maar één ding te zeggen en dat gaat de hele wereld rond. Daar kun je geen

In Nederland zijn hoofdzakelijk hondstrouwe ambassadeurs te vinden. Zij zijn allemaal al jaren boegbeeld van 'hun' goede doelen.

Yolante voor Free a Girl (sinds 2008)

Robert ten Brink voor het Ronald McDonald Kinderfonds (sinds 2003)

Humberto Tan voor het Rode Kruis (sinds 2002)

Dolf Jansen voor Oxfam Novib (sinds 1999)

Wendy van Dijk voor Make a Wish (sinds 2004)

prijkaartje aan hangen.” Dit beaamt Wiepking. „Sterren zijn belangrijk voor goede doelen. Ze zorgen voor zichtbaarheid en betrouwbaarheid. Mensen moeten wel van een doel afweten voor ze iets kunnen doneren.” Toch zijn het juist de beroemdste doelen die de grootste namen scoren, zegt ze ook. „Voor kleinere doelen is het bijna onmogelijk om een bekende ambassadeur te krijgen. Bij de grote doelen hebben ze meer impact.”

'Er is altijd sprake van eigenbelang. En dat mag ook'

Ook hier werkt het twee kanten op, weet Maussen. „Gerenommeerde goede doelen zullen nooit met het B-garnituur in zee gaan en grote sterren voelen zich comfortabeler bij een grotere organisatie. Het heeft ook zo z'n risico's. Wat als bijvoorbeeld blijkt dat de directie boven de Balkenende-norm betaald krijgt? Of als een ambassadeur met een slok op achter het stuur kruipt? Je kunt elkaars imago enorm schaden.” Een risico dat de meeste sterren en doelen maar wat graag willen nemen. Er mag dan soms sprake zijn van opportunisme van beide kanten, het levert toch geld op voor goede dingen. En het koren en kaf scheiden zich vanzelf, stelt Maussen. „Er staan bij wijze van spreken meer bekenden op de wachtlijst om ambassadeur te worden dan dat er goede doelen zijn. Natuurlijk, soms zijn dat mensen die graag in the picture willen komen of blijven. Maar vaak komt die wens ook vanuit hun tenen. En dat zijn de samenwerkingen die standhouden.” ■